EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 17.6.2015
COM(2015) 297 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om genomförandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 762/2008 av den 9 juli 2008 om inlämning av statistik över vattenbruket från medlemsstaterna och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 788/96

1. INLEDNING

Den 9 juli 2008 antog Europaparlamentet och rådet förordning (EG) nr 762/2008[1] om inlämning av statistik över vattenbruket från medlemsstaterna. I artikel 11 fastställs följande: *”Senast den 31 december 2011 och vart tredje år därefter ska kommissionen lämna en utvärderingsrapport till Europaparlamentet och rådet om den statistik som sammanställs enligt denna förordning och särskilt om statistikens relevans och kvalitet. Denna rapport ska även innehålla en analys av kostnadseffektiviteten hos det system som inrättats för insamling och bearbetning av statistiken, och en redogörelse för bästa praxis för att lätta på arbetsbördan för medlemsstaterna och för att förbättra uppgifternas användbarhet och kvalitet.”*

2. RÄCKVIDD OCH INNEHÅLL

Förordningen kräver inlämnande av uppgifter inom fyra områden, nämligen

a) den årliga produktionen (volym och enhetsvärde) från vattenbruket,
b) det årliga intaget (volym och enhetsvärde) till fångstbaserat vattenbruk,
c) den årliga produktionen från kläckerier och yngelanläggningar, och
d) företagsstrukturen i vattenbrukssektorn.

Uppgifter ska lämnas in årligen utom när det gäller strukturer som ska lämnas in vart tredje år. Det första året för vilket uppgifter skulle överföras (referensåret) var 2008 och dessa uppgifter skulle inkomma till Eurostat senast den 31 december 2009. Genom förordningen infördes möjligheten för medlemsstater att senarelägga genomförandet eller att erhålla undantag från vissa eller alla sina krav. Sju medlemsstater beviljades en övergångsperiod för genomförandet av förordningen. Tjeckien skulle för första gången lämna uppgifter för referensåret 2009, Portugal för 2010 och Tyskland, Grekland, Österrike, Polen och Slovenien för 2011[2]. Tre medlemsstater (Österrike, Tjeckien och Luxemburg) hade medgivits undantag för lämnande av uppgifter fram till referensåret 2011 och behöver antingen inte lämna in några sådana uppgifter (Luxemburg) eller bara uppskattningar för vissa kategorier av uppgifter i stället för omfattande validerade statistiska uppgifter[3]. Uppgifterna om vattenbruksproduktionen från Belgien (2010–2012), Danmark (2011), Tyskland (2011, 2012), Estland (2012), Litauen (2010–2012), Österrike (2011, 2012), Slovenien (2011, 2012), Finland (2011, 2012) och Island (2012) innehåller många konfidentiella värden. Ett land får förklara uppgifterna konfidentiella om det är rimligt att anta att enskilda enheter kan kännas igen på basis av de uppgifter som lämnas. Om produktionsvolymen eller värdet på enskilda företag framgår av de vattenbruksuppgifter som samlats in i medlemsstaterna, klassificeras dessa sålunda som konfidentiella och får inte offentliggöras av Europeiska kommissionen.

2.1 Insamling av uppgifter och källor

I de flesta medlemsstater görs varje år en totalundersökning av de registrerade vattenbruksproducenterna, och uppgifterna samlas in per post eller på nätet. Nästan alla länder har införlivat kravet på insamling av uppgifter om det europeiska vattenbruket i sin nationella lagstiftning. Registrering av vattenbruksföretag är ett lagstadgat krav i EU:s lagstiftning om

---

1 Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 762/2008 av den 9 juli 2008 om inlämning av statistik över vattenbruket från medlemsstaterna och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 788/96 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 1).

2 Kommissionens beslut av den 9 februari 2010 om beviljande av en övergångsperiod för tillämpningen av förordning (EG) nr 762/2008.

3 Kommissionens genomförandebeslut 2011/626/EU av den 22 september 2011 om beviljande av undantag vad gäller genomförandet av förordning (EG) nr 762/2008.

djurhälsa[4]. Svarsbortfallet för vattenbruksföretag är i allmänhet lågt i många medlemsstater, och det är jämförelsevis lätt för myndigheterna att följa upp information med uppgiftslämnare. Vissa medlemsstater rapporterar att de använt sig av administrativ information från källor inom industrin. I vissa länder förekommer det att veterinärkontor och fiskerimyndigheter samarbetar och utför dubbelkontroller av uppgifterna i registret och uppgifterna om avkastning.

2.2 System för uppgiftsinsamling i medlemsstaterna

Landsinformationen är hämtad ur de senaste årliga metodrapporterna för vattenbruksstatistik (referensåren 2013–2011) som medlemsstaterna lämnat till Europeiska kommissionen i enlighet med förordning (EG) nr 762/2008. De återger inte på något sätt Europeiska kommissionens ståndpunkter.

Belgien

Belgiens statistikbyrå lämnar uppgifter om vattenbruket till Eurostat. I Belgien finns det ingen lag som reglerar vattenbruksstatistiken. Urvalspopulationen omfattar alla företag som registrerats av det federala organet för livsmedelssäkerhet (AFSCA/FAVV). En stor del av produktionen i Belgien används för utplantering av fisk eller sportfiske och är inte till salu och omfattas sålunda inte av Eurostats statistik. På grund av den låga produktionsvolymen får Belgien lämna in summariska uppgifter om den uppskattade totala produktionen.

Bulgarien

I Bulgarien ansvarar den nationella myndigheten för fiske och vattenbruk (Nafa) för det nationella registret över vattenbruksanläggningar och kräver att företag varje år ska lämna statistiska uppgifter om produktion och försäljning. Källor dubbelkontrolleras regelmässigt mot varandra avseende giltighet. Uppgifterna kontrolleras också av inspektörer från Nafa vid kontrollbesök.

Tjeckien

Jordbruksministeriet samlar in uppgifterna enligt förordning (EG) nr 762/2008 från vattenbruksproducenter och det tjeckiska fritidsfiskeförbundet. Jordbruksministeriet och den tjeckiska statistikbyrån validerar uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Inga uppskattningar har gjorts.

Danmark

Naturerhvervstyrelsen som lyder under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Produktionsuppgifterna från första försäljningen samlas in från alla kommersiella vattenbruksanläggningar. Hela industrin omfattas av detta och inga stickprovsmetoder används. Tidigare uppgavs det ungefärliga antalet sålda unga individer, baserat på färskvikt, men sedan 2012 lagras det faktiska antalet.

Tyskland

Uppgifterna lämnas av Destatis, den federala tyska statistikbyrån, som i sin tur får uppgifterna från de enskilda förbundsländernas statistikbyråer. Dessa gör en totalundersökning av produktionsvolymen vid första försäljning vid alla registrerade vattenbruksföretag. Produktionsvärdet uppskattas utgående från ett urval på högst 500 företag. De uppgifter om

[4] Rådets direktiv 2006/88/EG av den 24 oktober 2006 om djurhälsokrav för djur och produkter från vattenbruk och om förebyggande och bekämpning av vissa sjukdomar hos vattenlevande djur (EUT L 328, 24.11.2006) och kommissionens beslut av den 30 april 2008 om genomförande av rådets direktiv 2006/88/EG i fråga om en internetbaserad informationssida för att göra information om vattenbruksföretag och godkända bearbetningsanläggningar tillgänglig elektroniskt (EUT L 138, 28.5.2008, s. 12).

produktionsvärdena som saknas bedöms på basis av ett vägt medeltal för artgrupperna (t.ex. laxfiskar, karpfiskar).

Estland

Estlands statistikbyrå samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Uppgifterna samlas in genom en enkät som skickas till alla företag som har kommersiell fiskuppfödning, utplantering av fisk och fiskturism som sin huvud- eller biverksamhet. Undersökningen omfattar kommersiell produktion, uppfödning, försäljning och mellanliggande produktion och konsumtion. Uppgifterna valideras och dubbelkontrolleras mot miljöministeriets uppgifter om utplantering av fisk. Estland har identifierat ett särskilt problem med att den produktion som sålts mellan jordbruksföretag räknats två gånger.

Irland

Irländska havsfiskestyrelsen (Bord Iascaigh Mhara) ansvarar för insamling och inlämning av uppgifter till Eurostat. Svarsbortfallet uppgår till cirka 20 procent. De uppgifter som saknas bedöms på basis av expertutlåtanden och de genomsnittliga uppgifterna från de senaste fem åren samt aktuella regionala trender. Om svar uteblir flera år i rad sammanställs uppgifterna indirekt från övriga organ. Det är svårt att ta fram tillförlitliga uppgifter för företag som är verksamma inom fler än en jurisdiktion, vilket har lett till att samma uppgifter i vissa fall räknats två gånger.

Grekland

Den grekiska statistikmyndigheten (Elstat) samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Uppgifter om produktionen vid första försäljningen samlades in vid en totalundersökning. Årliga uppdateringar av företagsregistret garanterar att hela sektorn omfattas. Svarsbortfallet minskade från 3 procent 2011 till 1,6 procent 2013. Saknade värden imputerades.

Spanien

Underdirektoratet för statistik vid ministeriet för jordbruk, livsmedel och miljö (Magrama) samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. En totalundersökning görs av alla aktiva vattenbruksanläggningar, och tillförlitligheten betraktas som god. Ytterligare ett stratifierat urval av musselodlare i Galicien utförs med en tillförlitlighetsgrad på 95 procent. Uppgifterna kontrolleras mot föregående års uppgifter. Tidigare hade Spanien identifierat ett särskilt problem med tilldelning av priser och korrekta omräkningsfaktorer (antal individer i ton färskvikt) för vildfångster till produktionscykeln, men det problemet har nu lösts.

Frankrike

Direktoratet för havsfiske och vattenbruk (DPMA) vid ministeriet för ekologi, hållbar utveckling och energi samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Uppgifterna samlas in genom en årligt enkät som skickas ut per post. Från och med 2015 är det tänkt att insamlingen ska ske via nätet. Uppgifter som saknas imputeras på basis av uppgifter från liknande anläggningar i samma geografiska område. Utvärderingen av uppgifterna innebär att man utför sökningar med avvikande värden, interna korshänvisningar av uppgifter och jämförelser med tidigare inlämnade uppgifter.

Kroatien

Jordbruksministeriets fiskeridirektorat använder loggböcker för den årliga insamlingen av uppgifter om vattenbruket. När det gäller vattenbruk i havet är svarsbortfallet mycket högt bland skaldjursodlare, och en uppskattning görs av de värden som saknas för denna undersektor. Kroatien ämnar ta upp frågan om kvaliteten på uppgifterna för både vattenbruk i sötvatten och i havet på workshoppar som anordnas för odlarna.

Italien

Ministeriet för jordbruks-, livsmedels- och skogsbrukspolitik lämnar uppgifterna till Eurostat. Uppgifterna samlas in regionalt genom Unimar, ett konsortium av forskningskooperativ på området fiske och vattenbruk. Alla vattenbruksanläggningar som den regionala samordnaren känner till utgör målpopulationen för den årliga totalundersökningen. Intervjuerna görs på anläggningarna. Inga uppskattningar görs.

Cypern

Avdelningen för fiske och havsforskning (DFMR) på ministeriet för jordbruk, naturresurser och miljö samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Uppgifterna samlas i huvudsak in genom en statistisk totalundersökning som kompletteras med inspektioner på plats och intervjuer med chefer för eller ägare till vattenbruksföretag. Ytterligare information erhålls från godkännanden för lagring av dammar och bassänger, från exportuppgifter och fiskfoderimporten. Vissa inkonsekvenser i uppgifter som skickats till olika organisationer har identifierats, men problemet borde ha lösts 2014.

Lettland

Lettlands statistikbyrå samlar in uppgifter om vattenbruket. Avdelningen för fiske vid ministeriet för jordbruk ansvarar för att se till att uppgifterna är samstämmiga och rapporteras till Europeiska kommissionen. Hela industrin omfattas av frågeformuläret och inga uppskattningar görs.

Litauen

Litauens centrum för jordbruksinformation och företagande på landsbygden (AIRBC) samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Vartannat år lämnar alla kommersiella vattenbruksanläggningar in sina uppgifter. Svarsprocenten är 100 procent.

Luxemburg

Det finns ingen produktion av fisk för marknaden i Luxemburg. Den enda fiskanläggningen ägs av staten, och den producerar endast fisk för utsättning.

Ungern

Det är jordbruksministeriet som bär huvudansvaret för att samla in uppgifter om vattenbruket. Ungerns statistikbyrå lämnar den slutgiltiga statistiken till Eurostat. Uppgifterna utvärderas genom jämförelse med satta gränser för varje djurart och åldersklass. Den relativt lilla statistiska populationen gör det möjligt att följa upp eventuella avvikelser per telefon. Förbättringar planeras för att fastställa de genomsnittliga försäljningspriserna från första försäljningen.

Malta

Maltas statistikbyrå (NSO) samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Den lilla maltesiska industrin består bara av sex anläggningar, av vilka fem är specialiserade på gödning av tonfisk. Uppgifterna om avkastningen granskas noggrant och korshänvisningar görs till uppgifterna om försäljning av levande fisk och internationell handel.

Nederländerna

Från och med referensåret 2013 samlas uppgifter om vattenbruk in av Nederländernas statistikbyrå från den nederländska sammanslutningen av fiskodlare (NeVeVi) och från musselauktionen. Uppgifterna om ostron fås från ekonomiministeriet. Det finns inget marknadspris på musselyngel, och priset har därför uppskattats av de nederländska musselodlarnas organisation. Av sekretesskäl har ett beräknat värde fastställts för musselproduktionen i två företag. NeVeVi har tagit fram uppgifterna om vattenbruksanläggningarnas struktur på basis av den totala produktionen per art och produktionsmetod.

Österrike

Österrikes statistikbyrå samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Uppgifterna samlas genom en årlig totalundersökning av företagen. Sedan den första undersökningen gjordes för över tre år sedan har svarsfrekvensen ökat från 90 procent till 99 procent. Uppskattningar av enhetspriset på fisk för livsmedelskonsumtion görs i 5–15 procent av fallen där priset är okänt, eftersom företagen säljer den bearbetade fisken direkt.

Polen

Institutet för inlandsfiske i Olsztyn samlar uppgifter om vattenbruksproduktion och lämnar dem till ministeriet för jordbruk och landsbygdsutveckling som vidarebefordrar dem till den centrala statistikbyrån. Frågeformuläret om vattenbruket sprids på nätet, genom informationskampanjer och e-postlistor. Nästan alla områden täcks. Kvaliteten på uppgifterna påverkas av definitionerna av produktions- och odlingsmetoder i förordning (EG) nr 762/2008 som skiljer sig från polsk praxis.

Portugal

Generaldirektoratet för naturresurser, säkerhet och havstjänster (DGRM) lämnar uppgifterna till Eurostat. DGRM samlar direkt in uppgifter om vattenbruket i bräckt vatten och havsvatten, och får uppgifter om vattenbruket i inlandet från institutet för bevarande av natur och skogar (ICNF). Typen av och området och miljön för vattenbruksanläggningarna tas från ett administrativt register. Övriga variabler samlas in genom en årlig undersökning som sänds ut per post, samt, vid behov, genom intervjuer. Svarsfrekvensen är hög för fiskodling, men uppskattningar måste göras för bottenodlade musslor (stor venusmussla).

Rumänien

Den nationella byrån för fiske och vattenbruk (Nafa) samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Alla enheter för vattenbruk är registrerade och godkända. Produktionsvolymerna och värdena samlas in månadsvis.

Slovenien

Ministeriet för jord- och skogsbruk och livsmedel (Maff) och Sloveniens statistikbyrå (Surs) samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Alla kommersiella fiskodlare, inklusive organisationer för fritidsfiskare som deltar som vattenbruksproducenter på vattenbruksfiskemarknaden, fyller årligen i frågeformulär på nätet eller sänder dem per post. Uppgifter som inte kan tas fram imputeras på grundval av tidigare uppgifter eller anläggningarnas kapacitet. I vissa fall används omräkningsfaktorer för att räkna om rensad eller filead fisk till färskvikt. Slovenien konstaterar att fiskodlarna har svårigheter med att rapportera om fiskrom på ett tillförlitligt sätt.

Slovakien

Slovakiens statistikbyrå samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Insamlingen av uppgifter sker genom en totalundersökning per post av aktiva registrerade vattenbruksproducenter. Täckningen genom undersökningen är fullständig och inga uppskattningar görs. Ständiga förändringar gör det svårt att uppskatta hur omfattande anläggningarna/metoderna är.

Finland

I Finland ansvarar Naturresursinstitutet för uppgifter om vattenbruk. Uppgifterna samlas in med hjälp av statistiska frågeformulär som skickas ut till alla produktionsenheter i vattenbruksregistret. Åren 2012 och 2013 ökade svarsfrekvensen till 93 procent och 90 procent (från ungefär 75 procent under tidigare år). Uppskattningar av resterande anläggningar erhålls genom stratifiering av resultaten och tillämpning av strataspecifika koefficienter. En del av produktionsvolymen grundar sig på rensad vikt som omräknats till färskvikt genom fasta omräkningsfaktorer. Värdet på matfiskproduktionen beräknas på basis av de genomsnittliga producentpriserna.

Sverige

Statistiska centralbyrån samlar in uppgifterna på uppdrag av Statens jordbruksverket och lämnar dem till Eurostat. En totalundersökning görs varje år och uppgifterna samlas in per post. Svarsbortfallet är lågt. Saknade värden imputeras på basis av uppgifterna från tidigare år.

Förenade kungariket

Statistik över vattenbruk samlas in separat av de regionala myndigheterna: Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture i England och Wales, Marine Scotland Science (MSS) i Skottland och Department for Agriculture and Rural Development i Nordirland. För Förenade kungariket sammanställs aggregat av Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science (Cefas). Myndigheterna är beroende av industrins samarbetsvilja för att få de uppgifter som behövs, och samarbetet betraktas som mycket gott. Uppgifterna om produktionsvolymen samlas in genom en årlig totalundersökning av alla producenter. Uppgifterna om enhetspriset är uppskattningar som baserar sig på olika expertyttranden. Ett vägt medeltal av enhetspriset har lämnats in (baserat på det totala värdet) där enhetspriserna varierar per nation och art. Insamlingen av uppgifter för fångstbaserat vattenbruk överensstämmer inte helt med kraven i förordning (EG) nr 762/2008.

EES-länder

Island

Sedan början av 2015 har den isländska livsmedels- och veterinärmyndigheten samlat in uppgifter om vattenbruksproduktionen och den isländska statistikbyrån lämnar uppgifterna till Eurostat. Uppgifter samlas in årligen genom ett frågeformulär på nätet. Inga stickprovsmetoder används. Island har framför allt problem med uppgifter om vattenbrukssektorns struktur. Inga uppgifter fanns tillgängliga före referensåret 2013, och uppgifterna för 2011 har sålunda uppskattats på basis av den totala produktionen. Svarsbortfallet har också varit ett problem under senare år. Man hoppas att problemen ska lösas med den nya lagstiftningen och genom inspektioner av vattenbruksanläggningarna.

Norge

Fiskeridirektoratet samlar in uppgifterna och lämnar dem till Eurostat. Alla kommersiella och forskningsinriktade vattenbruksproducenter är skyldiga att lämna sina uppgifter på papper. Saknade produktionsvärden imputeras på basis av tidigare års priser. De norska myndigheterna har inte några större svårigheter att uppfylla kraven i förordning (EG) nr 762/2008, eftersom de redan samlar in uppgifterna för andra ändamål.

2.3 Uppgifternas kvalitet

Majoriteten av uppgiftslämnarna rapporterar att täckningen av industrin är uttömmande och att uppgiftskvaliteten är god. Ett fåtal länder nämner inget om uppgiftskvaliteten i sina rapporter (t.ex. Rumänien och Lettland). Några andra länder påpekar särskilda problem med uppgiftskvaliteten. Kroatien meddelar att de inte fått några svar från skaldjurssektorn. Enligt Portugal var svarsfrekvensen låg och opålitlig för bottenodlade musslor. Både Irland och Island nämner att uppgifter i vissa fall har saknats eller att kvaliteten i vissa fall varit låg. Irland konstaterar att svarsfrekvensen och kvaliteten på uppgifterna beror på hur samarbetsvillig industrin är. Sannolikt stämmer det här, även om många länder upplever att samarbetet med industrin är gott. Spanien och Förenade kungariket har problem med uppgifterna om det fångstbaserade vattenbruket, för vilket uppgifterna endast delvis finns tillgängliga. Alla länder som har problem med tillgängligheten eller kvaliteten på vissa uppgifter är beredda att kontinuerligt arbeta för förbättringar.

Överlag verkar uppgifterna på aggregatnivå om vattenbruksprodukton för livsmedelskonsumtion vara mycket samstämmiga från år till år. På artnivå verkar uppgifterna också på det hela taget vara goda. Det är mycket sällan som produktionen av vissa arter ökar eller minskar plötsligt. Uppenbara fall av dålig uppgiftskvalitet förekommer mycket sällan. Det är ganska vanligt med saknade uppgifter, dvs. att uppgifterna för vissa år saknas. Detta kan delvis bero på övergångsregler som gällde fram till 2011 och delvis på rapportering av släkten eller artgrupper snarare än detaljer på artnivå. I vissa fall är det dock helt klart nödvändigt med en översyn. Dessutom verkar vattenbruksproducenter i många länder experimentera med nya arter i mycket små mängder. Hur dessa uppgifter ska användas står fortfarande öppet.

Uppgifter om produktion av fiskrom för livsmedelskonsumtion är mycket samstämmiga från år till år på art- och landsnivå. Vissa tidsserier är fortfarande korta, till följd av de undantag som gällde 2008–2010.

Uppgifterna om fångstbaserad vattenkultur anses vara av relativt låg kvalitet. Uppgifterna för nästan alla arter och i alla länder varierar stort. Trots att variationerna i dessa uppgifter delvis kan förklaras med naturliga variationer i den mängd yngel som samlas in i naturen verkar de stora skillnaderna från år till år inte vara fullständigt motiverade. Många uppgifter saknas, och ibland är tidsserierna för korta för att man ska kunna analysera om uppgifterna är samstämmiga. Fler riktlinjer för och definitioner av de uppgifter som förväntas under denna punkt kan bidra till att förbättra uppgiftskvaliteten.

Det är också mycket vanligt med ofullständiga eller mycket fluktuerande uppgifter i alla producentländer vad gäller mängden fiskrom som producerats i kläckerier på artnivå. Vad gäller unga individer varierar uppgifterna stort för vissa arter och länder och är ofullständiga för andra. Tidsserierna för vissa länder är för korta för ytterligare analyser.

3. UTNYTTJANDE AV UPPGIFTER (SPRIDNING AV UPPGIFTER)

Medlemsstaternas rapporter görs tillgängliga via Eurostats databas http://ec.europa.eu/eurostat/data/database. Uppgifterna offentliggörs också i Eurostats statistikböcker, senast i *Agriculture, forestry and fishery statistics, 2014 edition* (ISBN 978-92-79-43201-9). De uppgifter som samlas in på basis av förordningen är nödvändiga för en välgrundad och evidensbaserad politik, både på nationell nivå och EU-nivå. Information om produktionsnivåerna och trenderna inom vattenbruket blir allt viktigare, då ett nytt försök görs att utveckla sektorn på ett hållbart sätt inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken. Kvantitativa uppgifter är särskilt viktiga då man utarbetar fleråriga nationella planer för utveckling av ett hållbart vattenbruk. De uppgifter som offentliggörs på basis av förordningen ger politiker, industrin och det civila samhället en godtagen uppsättning referenssiffror som kan lämna ett bidrag till debatten om vattenbruksproduktionens framtid.

4. KOSTNADSEFFEKTIVITET

Kostnadseffektiviteten i insamlingen av uppgifter om vattenbruket enligt förordning (EG) nr 762/2008 bedömdes genom metodrapporterna för länderna 2013, med åren 2009–2013 som referens. Tjugosju länder svarade på frågorna om kostnadseffektivitet. Vad gäller produktionskostnaden uttryckt i ekonomiska termer rapporterade sex länder en lägre kostnad, tre länder en låg till medelhög kostnad, tolv länder en medelhög kostnad, ett land en medelhög till hög kostnad, och två länder en hög kostnad. De flesta länder täcker också sina nationella behov med de uppgifter om vattenbruket som sammanställs för förordning (EG) nr 762/2008. Allt som allt är det 20 länder som överskrider en täckning på 50 procent, 15 länder som överskrider 80 procent och sju länder som täcker mellan 95 och 100 procent. Sju länder svarade inte på frågan.

Ett antal länder har föreslagit förbättringar som syftar till att minska byråkratin till följd av förordning (EG) nr 762/2008, särskilt för att förbättra samarbetet med andra aktörer för att standardisera kraven på lämnade av uppgifter, främst i fråga om FAO och ramförordningen om

uppgiftsinsamling (EG) nr 199/2008. Österrike vill göra en åtskillnad mellan uppgifterna om odlingsmetoder och arter och begränsa insamlingen av detaljerade uppgifter till större produktionsenheter, medan små enheter enbart skulle rapportera den totala produktionen.

Av landrapporterna förefaller det som om cirka hälften av länderna samlar in uppgifterna direkt från anläggningarna på produktionsenhetsnivå, medan andra låter företagsledningen fylla i frågeformulären för alla anläggningar. Om uppgifterna samlas in på företagsnivå underlättas samtidigt uppgiftsinsamlingen enligt ramförordningen om uppgiftsinsamling (EG) nr 199/2008[5], även om endast Bulgarien, Cypern, Finland, Lettland och Spanien rapporterade att de gjorde så. Tanken att täcka två förordningar med en enda datainsamling kan vara värd att undersöka ytterligare, för att minska byråkratin i medlemsstaterna.

5 SLUTSATSER

Analyser av de uppgifter som samlats in på basis av förordning (EG) nr 762/2008 visar att uppgiftskvaliteten förefaller vara relativt hög för vattenbruksproduktion för livsmedelskonsumtion (inklusive fiskrom) på aggregatnivå och för stora arter. Däremot är tidsserierna för enskilda arter ofullständiga för vissa länder, och en översyn kan behövas. Uppgifterna om fångstbaserat vattenbruk och produktionen av fiskrom från kläckerier och yngelanläggningar är av ganska dålig kvalitet. Uppgifterna om antalet unga individer uppvisar bättre samstämmighet, även om definitionen av unga exemplar i förordningen inte är exakt.

Många länder anser att kvaliteten på de nationella vattenbruksuppgifter som de lämnar till Eurostat är hög. Andra länder redogör inte uttryckligen för kvaliteten på sina uppgifter, men nämner heller inga brister. Endast vissa länder erkänner brister, antingen till följd av svårigheter i det egna landet eller tvetydigheter i förordningen. I ett fåtal fall anser man att förordningen inte är förenlig med verkligheten inom branschen.

Endast ett lågt mått av uppskattningar har använts vid framtagandet av siffrorna för vattenbruket. De flesta medlemsstater gör en totalundersökning varje år som täcker hela den kommersiella produktionen. Svarsbortfallet är i allmänhet lågt, förutom i vissa specifika fall. Det har dock konstaterats att kvaliteten på uppgifterna och hur fullständiga de är i hög grad beror på hur samarbetsvillig industrin är.

När det gäller kostnadseffektiviteten hävdade endast fyra länder (Tyskland, Irland, Grekland och Polen) för referensåret 2013 att bördan till följd av förordning (EG) nr 762/2008 var hög i fråga om den tid som krävdes för att samla in, behandla och lämna in uppgifterna. Två länder (Danmark och Tyskland) ansåg att produktionskostnaden uttryckt i ekonomiska termer var hög. Däremot var det sju länder som betraktade bördan som låg både med avseende på tid och kostnader. Dessa uppskattningar korrelerar inte med medlemsstaternas produktionsvolym. De nationella behoven täcks till stor del för de flesta länder som samlar in vattenbruksuppgifter enligt förordning (EG) nr 762/2008.

6. REKOMMENDATIONER

Europeiska kommissionen arbetar aktivt för att förbättra kvaliteten på EU:s statistik. Samtidigt har kommissionen som en viktig princip att minska bördan för medlemsstaterna. Därför kan en översyn av förordning (EG) nr 762/2008 bli nödvändig, utgående från de lärdomar som erhållits från datainsamling under åren. Hänsyn bör också tas till uppgiftsbehovet till följd av den reviderade gemensamma fiskeripolitiken och anpassningen till det fleråriga programmet i ramförordningen om uppgiftsinsamling. Framför allt bör man finna en lösning på problemet med den stora mängden konfidentiella uppgifter, så att det blir möjligt att ta fram och använda harmoniserade

[5] Rådets förordning (EG) nr 199/2008 av den 25 februari 2008 om upprättande av en gemenskapsram för insamling, förvaltning och utnyttjande av uppgifter inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskapliga utlåtanden rörande den gemensamma fiskeripolitiken (EUT L 60, 5.3.2008, s. 1).

vattenbruksuppgifter på europeisk nivå. Synergier med de standardiserade formulär om vattenbruket som den samordnande arbetsgruppen för fiskeristatistik använder ska undersökas.

I medlemsstaterna kan bördan från insamlingen av vattenbruksuppgifter minskas genom ett byte från pappersformulär till (delvis förhandsinfyllda) webbformulär och genom att automatisera en del av valideringsprocessen. Bulgarien har med framgång infört nya formulär för insamling av uppgifter som täcker både kraven på statistiska uppgifter i förordning (EG) nr 762/2008 och kraven på socioekonomiska uppgifter i ramförordningen om uppgiftsinsamling (EG) nr 199/2008.